

tit aanzienelyke en wel gegoede Luiden, met en nevens die vanden Raade Provinciaal, Rekenkamer en de Magistraat van den Hage, het

ke den laaften Mey 1582. was geschied,) dagelyks aangroeiende, verwekte zulks aan de Steden, over welke de ingewilligde Consenten moesten werden verdeelt, groote jaloufie, in diervoege, dat geene derzelve Steden haar aandeel wilde opbrengen, waardoor het krygsvolks en andere oorlogs lasten onbetaalt bleven. Zulks „ dat de Staaten van Holland, na de getuigenisse van den Heer „ Hooft *in zyne Nederl. Histor. xxiiii. boek pag. 1035.*, op dat pas zig in zulke „ benaauwtheid van geld en geloof vonden, dat zy, zoo om den oorlogsvolke, als om de vlootelingen, zamt eenige wapenen en andere noodlykheden „ te betalen, anderhalve tonne schats, tot twaalf ten hondert voor fret, † en „ een ten hondert voor makelardye moesten opneemen. Over deze traagheid der Steden, en wel inzonderheid over de onwilligheid van die van den Hage, deden de Staaten van Holland hunne klagten aan zyne Excellentie *Prins Willem den I.*, die daarop aan beide de Presidenten en Raaden van den Hoogen en Provincialen Raaden den volgenden brief schreef, met byvoeging van de Resolutie en verklaringe, welke by hem en de Raaden nevens hem gestelt, op de wanvoldoeninge van 's Haags aandeel den 17. Mei 1584. was genomen; waarby zyne Excellentie en de voornoemde Raaden die van den Hove en de Magistraaten van den Hage lasten en ordonneerden, *dat elk de helfte van de quote en aampart van die van den Hage zoude opbrengen*, en daar voor gehouden wezen zig te verbinden en sterk te maken, om de penningen daar af te furneeren: mits *dat onder die van den Hove de Hooge en Provinciale Raaden met alle de Suppooften*, mitsgaders die van den Edeldom aldaar zouden zyn begrepen. D'inhoud van den gemelden brief en Resolutie is deze:

† Intc.
resse.

„ Die Prince van Orangien, Grave van Nassau, Marquis van
„ der Veere, van Vlissinge &c.

„ *Edele, Erntfeste, Eersaeme, Hooggeleerde, Discretee,*
„ *Lieve Bezondere.*

„ Naardien wy verstaan hebben, dat de penningen van die van den Hage „ in de repartitien, die over de Steden van Holland zyn gemaakt, in der nood „ tot behoef van de ruyteren en knegten geconsenteert, geheven te worden, „ zeer langzaam worden gefurneert, immers dat gylieden in de laaste twee re- „ partitien uwe quote niet hebt gefurneert tot groot nadeel van den Lande, „ ende wy daar omme wel hebben willen voorzien, dat dezelve resterende quo- „ ten, en de toekomende binnen den Hage met beter ordre mogen werden ge- „ furneert, dan tot noch toe is gedaan; hebben wy U lieden by dezen wel „ willen overzenden de acte van Resolutie en Verklaringe by ons dienaangaan- „ de gedaen en genomen, ten einde gylieden niet nalaten wilt UL. daarna te „ reguleren, zonder eenige zwaerigheid of wederzeggen, en zulks daarop „ voor 't eerste de voorz. uwe resterende quote te furneeren, op pøene van „ metter daed daarvooren geëxecuteert te worden, daer aan wy genoodzaekt „ zullen zyn de hand te doen houden, in aenzieninge van de jegenwoordige „ zwarigheden en periculen in de gemeene zaaken. Hier mede

„ *Edele, Erntfeste, Eersaeme, Hooggeleerde, Dis-*
„ *cretee, Lieve Bezondere,* zyt Gode bevolen. Geschre-
„ ven tot Delft den 18. Mey 1584.

„ Ulieder goede Vriendt,

„ GUILLAUME DE NASSAU.

De

het aandeel van den Hage in de gemeene lasten en omslagen des te-
ligter en bequamyker zoude kunnen gevonden en opgebracht wer-
den.

„ De Superfcriptie was: *Edele, Ernstefte, Eerfaeme, Hooggeleerde, Discretee, Lie-
ve, Bezondere, den President en Raden van den Hoogen Raede, mitgaders President
en Raden van den Provincialen Hove van Holland, Zeeland en West-Vriesland.*

Resolutie van zyn Excellentie en de Raden neffens hem gestelt.

„ Zyne Excellentie en de Raden neffens hem wezende, bemerkende dat op
„ de voorgaende verdeeling en repartitien, die over de Steden van Holland in
„ der nood zyn gedaan tot furnissement van penningen, die tot onderftand van
„ den oorloge de Staeten van Holland geconsenteert hebben, geheven te wor-
„ den, bevonden is geweest, dat die van den Hage in dezelve repartitien tot
„ meermalen hen agtergehouden hebben, en ook als nog in gebreke bly-
„ ven haerlyuder penningen te furneren in de quoten, daar op die van den
„ Hage by de laetste verdelinge zyn gestelt, deurdien in 't ligten derzelver
„ penningen de Magistraaten aldaar met die van den Hove eyntelyk als noch
„ niet hebben kunnen verdragen; SOO IS 'T dat zyne Excellentie en de Ra-
„ den voornoemt, omme hierinne te voorsien by de bequaamste wegen en
„ middelen, des doenlyk zynde, verklaart en geordonneert hebben, verklae-
„ ren en ordonneren by dezen, dat in de verdelingen en repartitien, die alrede
„ over de Steden in der nood als vooren zyn gedaan, en daer af die van den
„ Hage haerlyuder quote en aenpart als nog niet opgebracht hebben, ende die
„ dezelve als nog verder gehouden zullen zyn optebrengen, die van den Hove
„ en de Magistraaten van den Hage voornt. *elk voor de eene helft van de quote ge-
houden zullen zyn hen te verbinden en sterk te maken, omme de penningen
daar af te furneren, achtervolgende den last, die daer van by dezen werd
gegeven, zoo wel van de voorgaende repartitien voornt. als die van de toe-
komende, elks in 't byzondere, diesaengaende zal gegeven werden, mits dat
onder die van den Hove den Hoogen en Provincialen Raede met alle de Suppooften,
mitsgaders die van den Edeldom aldaer zullen zyn begrepen. Lasten en be-
velen daeromme syne Excellentie ende Raden voornoemt die van den Hove
voornoemt en de Magistraaten van den Hage, elk de helft van de quote en aen-
part van die van den Hage, als boven, op te brengen, op poene van executie, ter
tyd en wylen toe, dat by 't vertrek van den Hove of anderzints met goede
kennisse van zaaken anders daar inne zal wezen voorzien en geordonneert.*
„ Gedaan tot Delft den 17. Mey 1584.

„ was getekent,

„ GUILLAUME DE NASSAU.

„ Ter Ordonnantie van zyne Excellentie.

„ N. BRUNYNCK.

Uit deze Resolutie is dan klaar te zien, wanneer en op wat wyze de Hooge Raad in de Societeit is gekomen; of om eigentlyk te spreken, hoe en wanneer de gemelde Raade den Hove en Rekenkamer is toegevoegt, om met den anderen te helpen draagen in de quote van den Hage, en te gelyk bezorgen, dat de gelden volgens repartitien in de gemeene omslagen wierden opgebracht; om welke penningen bequaamelyk te vinden, kort daaraan de gelegentheid gaf, om met de Magistraat van den Hage eene Societeit aan te gaan.

Hiervooren hebben wy gezegt, dat de Hooge Raade den laatsten Mei vyftien honderd twee en tagtig zoude zyn opgereg. En hoewel wy dit uit goede aantekeninge hebben getrokken, zoo schynt nogtans die tyd niet volkomen
over